

[Undervisningsministeren.]

73 200 Kr., men hertil kommer som noget helt nyt en ny Forstanderbolig, anslaaet til 35 000 Kr. — det ligger i, at den nuværende skal anvendes paa anden Maade —, som man ikke tidligere kunde regne med, og som i hvert Fald er uafhængig af Seminarielovens Udstedelse.

For Jellings Vedkommende gaar det nuværende Overslag ud paa 63 450 Kr., medens der tidligere var budgetteret 41 500 Kr. Forøgelsen skyldes, at Planen nu er blevet langt bedre, idet der skaffes flere Lokaler, herunder Laboratorium for Biologi, der ikke tidligere var taget i Betragtning. Ja, vi faar noget langt bedre, men det er ikke en nødvendig Følge af Seminarielovens Gennemførelse.

For Ranum er Stigningen unægtelig meget betydelig; det tidligere Forslag gav kun en fjerde Klasse og en Sløjdklasse, men Seminariet trænger til meget væsentlige Forbedringer, saa daarligt er det, og saa vanrøgtet har det været. En Modernisering af Fagklasserne er derfor paatrængende nødvendig, hvis Rigsdagen paa nogen Maade vil gaa ind paa at bevilge Pengene dertil.

Der er fra de to Oppositionspartiets Side — det gælder unægtelig, at de for Alvor har rejst Opposition og Opposition paa et Omraade og under Forhold, hvor man ikke paa Forhaand skulde vente det efter deres almindelige Besparelseskrav — talt om, at den Udgift, som Staten her sparer — det har man ikke bestridt —, vil blive lagt over paa Befolkningen paa anden Maade, idet Opholdet for Seminarieeleverne skulde blive omtrent lige saa meget dyrere, som Staten sparer af Penge.

Det tror jeg slet ikke passer. Det er neppe meget billigere at bo ude ved Jonstrup end i Slagelse. Snarere kan man mene, at ved en ikke alt for stor Købstad vil der være langt mere Konkurrence og derved kunne tilvejebringes billigere Forhold ogsaa for Seminarieeleverne end paa et Sted, hvor der ikke vil være nær den Kappelstrid om at faa dem.

Jeg har nogle Tal, som jeg tror er oplysende. Forstanderne for Tønder Seminarium, for Haderslev Seminarium og for Jelling Seminarium har meddelt mig, at Udgifterne til Kost, Logi, Lys, Varme o. s. v. ved disse 3 Seminarier, altsaa to Statsseminarier, beliggende i Byer i Sønderjylland — hvor man endda regner med, at Forholdene er ret dyre, maaske dyrere end i det øvrige Land — og Seminariet i Jelling, er nøjagtig de samme. Forstanderen fra Jelling opgiver mig nøjagtig den samme Sum for disse Ud-

gifter, som jeg har faaet opgivet fra Tønder og fra Haderslev.

Jeg har godt set, at en tidligere Elev fra Jonstrup i en Bladartikel har kastet disse 300—400 Kr. ud og gjort gældende, at Opholdet for Eleverne vilde blive lige saa meget dyrere, og nu hørte jeg dette igen i det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsens Tale. Jeg tror ikke, det har nogen Steder hjemme i Virkeligheden.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager angreb selve Lovforslagets Princip, nemlig Centralisationen. Han gjorde det med nogle Argumenter, som allerede er blevet udmærket gendrevet af det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen, saa jeg behøver for saa vidt ikke at komme tilbage dertil. Jeg skal kun yderligere understrege, at hvor private har oprettet Seminarier, navnlig i nyere Tid — og private Seminarier synes jo i særlig Grad at nyde Venstres og det konservative Folkepartis Yndest, saa vidt jeg har kunnet skønne af Stemninger og Udtalelser her i Dag og ved anden Lejlighed —, ja, saa har man netop valgt Byerne, bl. a. København, hvor der er to store Privatseminarier, og ogsaa ude i Købstæderne, i Silkeborg, har man indrettet Dobbeltseminarier.

Hvor bliver da det ærede Medlem Hr. Vesteragers Kritik af? Den har ingen Steder hjemme. Det ærede Medlem talte om, at man skulde kunne indrette sig under familiære Forhold. Jeg ved ikke, hvorfor man ikke lige saa godt kan indrette sig under familiære Forhold i Slagelse som i Ranum. Jeg tror, som sagt, at der i en saadan Købstad af passende Størrelse vil være mere Konkurrence for at faa Elever og derfor bedre Mulighed for, at der kan indrettes hyggelige Pensionater og Hjem o. s. v. for Seminarieeleverne end paa et Sted, hvor selve Forholdene gør Konkurrence næsten umulig.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager sukkede over Ribe Seminariums Nedlæggelse. Det undrer mig lidt, at det ærede Medlem ikke er bekendt med, at man fra selve Ribe Seminarium, Forstanderen saavel som samtlige Lærere, for ikke lang Tid siden har beklaget sig over de store Vanskeligheder, der var ved at opretholde Ribe Seminarium som rent Kvindeseminarium — og det var som saadant, det ærede Medlem vilde have det opretholdt, som Enkeltseminarium for Kvinder —, man saa ikke Fremtiden i Møde med Tryghed, og derfor ønskede man Seminariet udvidet til et Fællesseminarium.

Saa er der talt om Beliggenheden, om det triste — ja, selvfølgelig er det trist —